

گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات، اظهارات و موضع‌گیری‌ها درباره

روند اجرایی برج‌ام (۲۹)

(مقطع بررسی: ۹۵/۰۲/۱۳ تا ۹۵/۰۲/۱۹)

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	مقدمه
۲.....	الف - گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات مرتبط با روند اجرایی برجام
۴.....	ب - گاه‌شمار اظهارات شخصیت‌های داخلی درباره برجام
۵.....	ج - گاه‌شمار اظهارات و ادعاهای مطرح شده از سوی مقامات گروه ۱+۵ و آژانس بین‌المللی اتمی (درباره برجام)
۸.....	د - رصد روند اجرایی برجام از منظر الزامات نه‌گانه رهبر معظم انقلاب
۹.....	هـ - بررسی پیامدهای سیاسی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی اجرایی برجام
۱۰.....	بررسی و تحلیل

بسمه تعالی

● مقدمه:

۲۳ مرداد ۸۱ نقطه عطف مهمی در تاریخ فعالیت‌های هسته‌ای ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی به‌شمار می‌آید. در پی بزرگنمایی و حتی دروغ‌گویی‌های منافقین با بهره بردن از ظرفیت‌های نظام رسانه‌ای استکبار منافقین توانستند حمله سازمان یافته‌ای به این بهانه در سطح گسترده‌ای علیه ایران اسلامی تدارک ببینند، بر این اساس پرونده هسته‌ای ایران که پیش از انقلاب در سال ۱۳۲۹ کلید خورده بود و با تأسیس سازمان انرژی اتمی و امضای قرارداد ساخت نیروگاه بوشهر شکل جدی گرفته بود، وارد دوران جدیدی در حیات خود شد.

از آن تاریخ تاکنون پرونده هسته‌ای ایران شاهد فراز و نشیب‌های زیادی بود، به گونه‌ای که در دوره دبیری شورای عالی امنیت ملی آقای روحانی (۸۲/۷/۱۳ تا ۸۴/۵/۲۴) پرونده هسته‌ای ایران شاهد صدور بیانیه سعدآباد و امضاء توافقنامه بروکسل و پاریس و در نهایت تعلیق داوطلبانه فعالیت‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی بود. اما عدم پایبندی غرب به تعهدات خود باعث شد ایران در اردیبهشت ۸۴ فعالیت‌های هسته‌ای خود را از سر بگیرد. در دوره دبیری آقای لاریجانی نیز پرونده هسته‌ای ایران شاهد چند نوبت مذاکره و در نهایت تنظیم جدول زمانی برای پاسخگویی به پرسش‌های آژانس (مدالیته) بود. این پرونده در دوره آقای دکتر جلیلی نیز سه دور مذاکره در ژنو، دو دور مذاکره در استانبول، یک دور مذاکره در بغداد، مسکو و در نهایت دو دور مذاکره در آلمانی و فریز در برابر فریز و پذیرش پیشنهاد ایران برای شکل‌گیری همکاری میان ۷ کشور را تجربه کرد.

با روی کار آمدن دولت یازدهم، مأموریت مذاکرات و حل و فصل پرونده هسته‌ای به وزارت امور خارجه انتقال یافت. حاصل این مأموریت، مذاکرات سخت و فشرده ۲۲ ماهه بود که در ۳ آذر ۹۲ توافق ژنو با عنوان « برنامه اقدام مشترک » و در ۱۳ فروردین ۹۴ بیانیه لوزان قرائت شد تا اینکه پس از سه دور مذاکرات سخت و فشرده و چندین تمدید در تاریخ ۲۳ تیر ۹۴ بیانیه جمع‌بندی مذاکرات مبنی بر دستیابی به توافق جامع (برجام) توسط مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و طرف ایرانی قرائت شد. شورای امنیت سازمان ملل نیز تنها با گذشت شش روز از دستیابی به توافق جامع، قطعنامه ۲۲۳۱ را در تأیید دستیابی به برجام تصویب نمود. برجام در ادامه پس از ۶۰ روز بررسی و مجادلات طولانی به تصویب مجلسین آمریکا (سنا و نمایندگان) رسید. سپس برنامه جامع اقدام مشترک پس از بررسی‌های کارشناسی مفصل در مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۴/۷/۲۱ تصویب و فردای آن روز از سوی شورای نگهبان به تأیید رسید. رهبر معظم انقلاب نیز در تاریخ ۹۴/۰۷/۲۹ ضمن نامه‌ای به رئیس جمهوری که حاوی الزامات نه‌گانه در اجرای برجام بود، برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) را با عنایت به طی مراحل مختلف برای اجرا ابلاغ فرمودند. بولتن حاضر نگاهی تفکیکی - تحلیلی دارد به خبرها و مواضع موافقان و مخالفان برجام در ایران و اعضاء گروه ۵+۱، پس از انتشار بیانیه و تصویب برجام در مجالس ایران و آمریکا، فراز و فرود خبرها و اقدامات اجرایی برجام. بر این اساس جریان و جهت روند برجام از سوی طرفین قابلیت ارزیابی یافته و در برنامه سازی‌ها و گزارش‌های خبری می‌تواند مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

الف - گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات مرتبط با روند اجرایی برجام

ردیف	تاریخ	رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	توضیحی مختصر درباره رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	کلید واژه‌ها ^(۱)	منبع رسانه‌ای
۱	دوشنبه ۹۵/۰۲/۱۳	دیدار رئیس جمهوری کره جنوبی با رهبر معظم انقلاب	روابط ایران و کره جنوبی باید مستمر، پایدار و بدون تأثیرپذیری از تحریم‌ها و غرض‌ورزی آمریکا باشد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار خانم «پارک گئون هی» رئیس جمهوری کره جنوبی با اشاره به نگاه مثبت جمهوری اسلامی ایران به افزایش همکاری با کشورهای آسیایی، «ارتباطات مستمر و پایدار میان ایران و کره جنوبی» را برای هر دو کشور مفید خواندند و تأکید کردند: تفاهم‌ها و قراردادهای بین دو کشور باید به گونه‌ای منعقد شوند که عوارض خارجی و تحریم‌ها بر روی آنها اثر منفی نگذارد، زیرا شایسته نیست که روابط کشورهای هم‌چون ایران و کره جنوبی تحت تأثیر و اراده آمریکا باشد.	۹	پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری
۲	دوشنبه ۹۵/۰۲/۱۳	حضور عراقچی در کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی	سیدعباس عراقچی، رئیس کمیته اجرای برجام پس از حضور در نشست کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس: براساس قانون وزارت امور خارجه موظف است که هر ۳ ماه یک بار گزارش اجرای برجام را به این کمیسیون ارائه کند، در نشست امروز بنده به سؤالات نمایندگان و اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس درباره ابعاد مختلف اجرایی شدن برجام به ویژه مسئله رفع تحریم‌ها و موضوعات بانکی پاسخ دادم. درباره مسائل و اتفاقات اخیر از جمله برداشت غیرقانونی ۲ میلیارد دلار از دارایی‌های جمهوری اسلامی از سوی آمریکا بحث شد.	۴	خانه ملت
۳	سه‌شنبه ۹۵/۰۲/۱۴	نامه اعتراضی سه نماینده کنگره به شرکت بوئینگ	«پت روساکم»، «باب دالد» و «رندی هولتگرن» سه نماینده کنگره آمریکا با ارسال نامه‌ای شدیدالحن به شرکت هواپیماسازی بوئینگ نسبت به ارائه هرگونه خدمات این شرکت به ایران هشدار دادند. در بخشی از این نامه آمده: «هرگونه توافق بوئینگ با ایران کمکی موثر به حامی برجسته تروریسم است و هواپیماهای آمریکایی مبدل به هواپیماهای جنگی ایران می‌شوند.»	۱۲-۲	خبرگزاری فارس

۱- کدهای کلید واژه:

- ۱- بازرسی‌ها ۲- تحریم‌ها ۳- برگشت‌پذیری تحریم‌ها (مکانیسم ماشه) ۴- فرایند اجرایی برجام ۵- ادامه فعالیت‌های مهم هسته‌ای ایران ۶- رویکرد مثبت به توافق هسته‌ای ۷- رویکرد انتقادی به توافق هسته‌ای
- ۸- ادعای تداوم سیاست‌های توسعه‌طلبانه ایران در منطقه ۹- پیامدهای برجام ۱۰- الزامات نه گانه و فرآیند اجرایی ۱۱- الزام آورنبودن (نامعتبر بودن) برجام
- ۱۲- سیاست‌های خصمانه واشنگتن در برابر تهران ۱۳- لغو و توقف تحریم‌ها ۱۴- پایبندی ایران به تعهدات برجامی خود ۱۵- پایبندی غرب به تعهدات برجامی خود

ردیف	تاریخ	رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	توضیحی مختصر درباره رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	کلید واژه‌ها ^(۱)	منبع رسانه‌ای
۴	سه‌شنبه ۹۵/۰۲/۱۴	تاسیس دفتر بانک کره‌ای در تهران	یک بانک کره‌ای برای نخستین بار در طول تاریخ روابط بین دو کشور دفتر نمایندگی در ایران تاسیس کرد. این اولین حضور یک بانک کره‌ای در ایران است که در طول روابط بین دو کشور در ایران آغاز به کار می‌کند. این بانک بعد از برجام درخواست خود را به بانک مرکزی ایران ارائه کرد و پس از موافقت، از امروز آغاز به کار کرد.	۹	خبرگزاری تسنیم
۵	چهارشنبه ۹۵/۰۲/۱۵	آغاز فعالیت بانک‌های آلمانی در ایران	رکن الدین جوادی، معاون وزیر نفت درباره مهم‌ترین محورهای مذاکره با «اوه بک میر»، معاون وزیر اقتصاد و انرژی آلمان گفت: هیات آلمانی اعلام کرد بانک‌های متوسط این کشور فعالیت‌های خود را در ایران آغاز کرده‌اند و این موضوع به تدریج زمینه را برای حضور سایر بانک‌های آلمانی در ایران فراهم می‌کند. گفت: شتاب بخشیدن به کارهای بانکی مهم‌ترین محور مذاکره بوده است و از آنها خواسته شد با سرعت بیشتری مسائل بانکی و بیمه‌ای را حل کنند. وی درباره تفاهمنامه امضا شده با شرکت زیمنس نیز گفت: بیژن زنگنه، وزیر نفت ایران پیشتر در دیدار با مدیرعامل این شرکت در زمینه ساخت داخل یک نوع توربین جدید و کمپرسور به توافق رسیده بود.	۹	خبرگزاری جمهوری اسلامی
۶	چهارشنبه ۹۵/۰۲/۱۵	مذاکره کاخ الیزه با کاخ سفید درباره داد و ستد با ایران	یک رسانه غربی با اشاره به ادامه خودداری بانک‌های خارجی از رابطه با بانک‌های ایران از مذاکره فرانسه با آمریکا برای حل این موضوع خبر داد. دولت فرانسه مذاکراتی را با آمریکا برای اطمینان دادن به بانک‌هایی که وارد ارتباط با ایران می‌شوند آغاز کرده است. دلیل این مذاکرات آن است که هنوز بانک‌های غربی به دلیل ترس از اقدامات آمریکا، از ارتباط با ایران واهمه دارند و این در حالی است که در یک ماه گذشته مقامات مختلف آمریکایی از جمله شخص «باراک اوباما» رئیس‌جمهور، بر این امر تاکید کرده‌اند که بانک‌های اروپایی می‌توانند روابط خود با ایران را از سر بگیرند.	۹-۲	خبرگزاری مهر
۷	شنبه ۹۵/۰۲/۱۸	آغاز صادرات نفت ایران به ایتالیا	رکن‌الدین جوادی، معاون وزیر نفت با اشاره به امضای قرارداد فروش نفت به پالایشگاه ساراس ایتالیا، اعلام کرد: در حال حاضر حدود ۳۰ تا ۳۵ هزار بشکه نفت خام به این شرکت ایتالیایی فروخته می‌شود، پیش‌بینی می‌شود به زودی حجم صادرات تا سقف ۶۵ هزار بشکه در روز افزایش یابد.	۹	خبرگزاری مهر

ب - گاه‌شمار اظهارات شخصیت‌های داخلی دربارهٔ برجام

ردیف	تاریخ	مقام بیان‌کننده	موضوع محوری	اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۱	دوشنبه ۹۵/۰۲/۱۳	سیدعباس عراقچی، رئیس کمیته اجرای برجام و معاون وزیر امور خارجه	نحوه اجرای برجام	سیدعباس عراقچی، رئیس کمیته اجرای برجام پس از حضور در نشست کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس، درباره موضوعات و محورهای مورد بررسی در جلسه امروز این کمیسیون، اظهار داشت: براساس قانون وزارت امور خارجه موظف است که هر ۳ ماه یک بار گزارش اجرای برجام را به این کمیسیون ارائه کند، در نشست امروز بنده به سؤالات نمایندگان و اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس درباره ابعاد مختلف اجرایی شدن برجام به ویژه مسئله رفع تحریم‌ها و موضوعات بانکی پاسخ دادم. درباره مسائل و اتفاقات اخیر از جمله برداشت غیرقانونی ۲ میلیارد دلار از دارایی‌های جمهوری اسلامی از سوی آمریکا بحث شد.	خانه ملت
۲	دوشنبه ۹۵/۰۲/۱۳	مجید تخت روانچی، معاون اروپا و آمریکای وزارت امور خارجه در دیدار با کریستین ماسه، دبیرکل وزارت امور خارجه و توسعه بین‌المللی فرانسه	تعهدات برجامی غرب	کریستین ماسه، دبیرکل وزارت امور خارجه و توسعه بین‌المللی فرانسه که در چارچوب برگزاری اولین دور گفتگوی‌های سیاسی معاونین وزرای خارجه دو کشور به ایران سفر کرده است، امروز با مجید تخت روانچی، معاون اروپا و آمریکای وزارت امور خارجه کشورمان دیدار کرد. دو طرف در این دیدار راه‌های بسط و توسعه روابط دو کشور را مورد بررسی و گفتگو قرار دادند. معاون اروپا و آمریکای وزارت امور خارجه کشورمان در این دیدار بر اقدام عملی کشورهای ۱+۵ در اجرای تعهدات خود در چارچوب توافق هسته ای وین و مشاهده نتایج ملموس اجرای این تعهدات تاکید کرد و گفت: زمینه گسترش روابط ایران و فرانسه در ابعاد مختلف فراهم شده است.	خبرگزاری مهر
۳	سه‌شنبه ۹۵/۰۲/۱۴	حمید بعیدی نژاد، رئیس تیم کارشناسی هیات مذاکره‌کننده هسته ای ایران	تحریم‌های موشکی اخیر آمریکا	حمید بعیدی نژاد، رئیس تیم کارشناسی هیات مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران تحریم‌های آمریکا علیه برخی اتباع ایرانی بعد از آزمایشات موشکی اخیر کشورمان را نقض برجام ندانست اما در عین حال گفت: اگر هیات عالی ناظر بر برجام مطابق با شروط رهبری این تحریم‌ها را نقض برجام بداند از این تصمیم اطاعت می‌کنیم.	الف

ردیف	تاریخ	مقام بیان کننده	موضوع محوری	اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۴	سه شنبه ۹۵/۰۲/۱۴	محمدباقر نوبخت، سخنگوی دولت	اجرای برجام	آمریکایی‌ها قابل اعتماد نیستند، تمام تلاش خود را برای استیفای حقوق ملت ایران انجام می‌دهیم. برای استفاده از ثمرات برجام هنوز فاصله داریم، اما گام به گام استفاده‌های لازم را از این فرصت انجام خواهیم داد، برجام یک مقوله و موضوع از موضوعات اختلافی ما با کشورهای قدرتمند یعنی ۶ کشور دنیا بوده است. بسیار بی انصافی است که در چنین شرایطی اقدامات دولت در چارچوب برجام هر چند متناسب با نیازهای کشور نیست و باید رشد بیشتری داشته باشیم و با کاهش بیشتر تورم مطالبه مردم برای ارزانی کالاها را برآورده کنیم بعد از برجام ۴۱ پروژه که شامل ۳ میلیارد و ۴۱۸ میلیون دلار در استان‌های کشور می‌شود مجوز سرمایه‌گذاری صادر شده است.	خبرگزاری تسنیم
۵	سه شنبه ۹۵/۰۲/۱۴	حسن روحانی، رئیس جمهوری	جایگاه بین المللی برجام	رئیس جمهور برجام را مذاکراتی برد برد برای ایران و ۵+۱ دانست و افزود: البته در منطقه ما یکی دو کشور هستند که خیلی از نتیجه برجام احساس ضرر می‌کنند، البته همواره در دنیا همین طور است. ۱۸۸ کشور از برجام نفع می‌برند و ممکن است دو کشور هم ضرر کنند، این وضعیت دنیاست.	الف
۶	سه شنبه ۹۵/۰۲/۱۴	محمدباقر نوبخت، سخنگوی دولت	اثرات مثبت برجام	تلاش دولت این بود که ابتدا اجازه ندهد این تحریم‌ها تشدید شود و فرصتی فراهم کند که تحریم‌ها برداشته شود. دولت در این تعهد خود بسیار مسئولانه اقدام کرد. وی با بیان اینکه جلو تشدید تحریم‌ها گرفته شد و دولت توانست با مذاکرات سخت و حساس تحریم‌ها را از اقتصاد ایران حذف کند، من می‌پرسم که آیا کسی هست که بگوید ان تحریم‌های نفتی که اصل تحریم‌ها بود، لغو نشده است؟ قصد تخریب و توهین به کسانی که در برجام ایجاد تشکیک می‌کنند را ندارم، اما این افراد در همان صفی قرار گرفتند که تندروهای امریکا و اسرائیل ایستاده اند و با همان نگاه به برجام نگاه می‌کنند.	الف
۷	سه شنبه ۹۵/۰۲/۱۴	محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه در دیدار با کریستین ماسه دبیرکل وزارت امور خارجه و توسعه بین الملل فرانسه	تعهدات برجامی اروپا	ایران تعهدات خود در چهارچوب توافق ۵+۱ را به درستی اجرا نمود و اینک انتظار داریم تا تمامی طرف‌ها به‌طور عملی گام‌های مؤثر را در زمینه عینیت بخشیدن به مراودات بانکی دو کشور بردارند.	خبرگزاری تسنیم

ردیف	تاریخ	مقام بیان کننده	موضوع محوری	اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۸	چهارشنبه ۹۵/۰۲/۱۵	بهروز کمالوندی، معاون امور حقوقی و بین المللی و سخنگوی سازمان انرژی اتمی	مصاحبه رسانه‌های خارجی با دانشمندان هسته‌ای	این کار (مصاحبه رسانه‌های خارجی با دانشمندان هسته‌ای) خلاف اصول نیست. مصاحبه رسانه‌ای در دفتر کارم و کنار رآکتور انجام می‌شود و این کار خلاف اصول نیست و حتی اگر این مصاحبه در رسانه بین‌المللی یا رسانه انگلیسی باشد خلاف نیست اما چنین کاری را به‌طور گسترده نداریم.	خبرگزاری مهر
۹	شنبه ۹۵/۰۲/۱۸	محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه در همایش فرآیند قانون گذاری الزامات و راهکارها که با حضور منتخبان جدید مردم در مجلس دهم	تضمین اجرای برجام	اولویت جدی ما تضمین اجرای برجام توسط غربی‌هاست، در شرایط فعلی و در حوزه پسابرجام اولویت اصلی ما در کنار نمایندگان فشار بر روی طرف مقابل برای عمل به تعهدات خود در متن برجام است. براساس قانون اساسی و طبق اصول تبیین شده در کشور حوزه سیاست خارجی حوزه‌ای فراجناحی و خارج از مسائل سیاسی داخلی است و ضرورت تعامل در مسیر حضور عزتمدارانه و مقتدرانه در سطح جهان از ملزومات این حوزه است و از این رو است که شخص رهبری نظام اصول کلی سیاست خارجی را تبیین می‌کند و بر ضرورت داشتن یک سیاست فراجناحی و ملی تاکید دارد. وزارت خارجه ملتزم به عمل به دستورات و منویات رهبری است..	ایسنا
۱۰	شنبه ۹۵/۰۲/۱۸	سید عباس عراقچی، معاون امور حقوقی و بین المللی در جلسه شورای اداری استان البرز	اجرای داخلی برجام	وفاق ملی در مورد برجام ضروری است ، متأسفانه مسئله مهم برجام دستمایه رقابت های سیاسی و جناحی قرار گرفته است. این مسئله مهم نیازمند یک نگاه جدید است باید به این نکته بیاندیشیم که برجام خوب یا بد وجود دارد..	خبرگزاری مهر
۱۱	یکشنبه ۹۵/۰۲/۱۹	علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی نیز در نشست منتخبان مجلس دهم با رئیس جمهور	فرصت‌های نوی برجام	نباید به توافق هسته‌ای با تلخکامی و نگاه منفی نگریست، این صحنه، صحنه‌ای است که در آن روشنایی موج می‌زند بلکه باید استفاده صحیح از این فرصت، زمینه‌های رونق و حرکت‌های پرشتاب اقتصادی را فراهم کنیم..	پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری

ج - گاه‌شمار اظهارات و ادعاهای مطرح شده از سوی مقامات گروه ۱+۵ و آژانس بین‌المللی اتمی (درباره برجام)

منبع رسانه‌ای	ادعا یا اظهارات مطرح شده	موضوع محوری	مقام بیان‌کننده	تاریخ	ردیف
ایسنا	دولت این کشور به دنبال بازگشایی سفارت خود در تهران است. از زمان لغو تحریم‌های بین‌المللی وضع شده علیه ایران طرح‌ها برای بازگشایی سفارت ایرلند در تهران با هدف استفاده از فرصت‌های اقتصادی و روابط تجاری با ایران که دومین اقتصاد بزرگ خاورمیانه محسوب می‌شود، مورد توجه قرار گرفته است. شبکه دیپلماتیک ایرلند در حال انجام بازرسی‌هایی است تا اطمینان یابد که منابع ما با نیازها و فرصت‌هایمان همسو است.	تمایل ایرلند برای بازگشایی سفارتش در تهران	چارلی فلنگان وزیر امور خارجه ایرلند	دوشنبه ۹۵/۰۲/۱۳	۱
خبرگزاری فارس	«پت روساکم»، «باب دالد» و «رندی هولتگرن» سه نماینده کنگره آمریکا با ارسال نامه‌ای شدیدالحن به شرکت هواپیماسازی بوئینگ نسبت به ارائه هرگونه خدمات این شرکت به ایران هشدار دادند. در بخشی از این نامه آمده: «هرگونه توافق بوئینگ با ایران کمکی موثر به حامی برجسته تروریسم است و هواپیماهای آمریکایی مبدل به هواپیماهای جنگی ایران می‌شوند»..	نامه اعتراضی سه نماینده کنگره به بوئینگ	«پت روساکم»، «باب دالد» و «رندی هولتگرن» نمایندگان کنگره	سه‌شنبه ۹۵/۰۲/۱۴	۲
خبرگزاری تسنیم	ما شاهد تحرک خوبی در نتیجه دیدارها و رایزنی‌های رؤسای جمهوری دو کشور هستیم و توافقات فرانسه و جمهوری اسلامی ایران در زمینه‌های مختلف اقتصادی به‌ویژه صنایع هوایی، ریلی و خودرویی می‌تواند آثار عملی در تحرک بخشیدن به مراودات بانکی و رفع موانع موجود به‌همراه داشته باشد.	تلاش برای تحقق برجام	کریستین ماسه دبیرکل وزارت امور خارجه و توسعه بین‌المللی فرانسه در دیدار با ظریف	سه‌شنبه ۹۵/۰۲/۱۴	۳
خبرگزاری فارس	جاش ارنست، سخنگوی کاخ سفید در کنفرانس خبری روز جمعه در واکنش به گزارش «نیویورک تایمز» درباره جزئیات مذاکرات هسته‌ای ایران: رئیس‌جمهور اواما از به سرانجام رساندن توافق هسته‌ای با ایران مفتخر است..	رضایت اواما از توافق هسته‌ای با ایران	جاش ارنست، سخنگوی کاخ سفید	شنبه ۹۵/۰۲/۱۸	۴

د - رصد روند اجرایی برجام از منظر الزامات نه گانه رهبر معظم انقلاب

فرایند اجرایی	واکنش های خارجی	واکنش های داخلی	الزامات نه گانه رهبر انقلاب	ردیف
<p>- یک رسانه غربی با اشاره به ادامه خودداری بانک های خارجی از رابطه با بانک های ایران از مذاکره فرانسه با آمریکا برای حل این موضوع خبر داد. دولت فرانسه مذاکراتی را با آمریکا برای اطمینان دادن به بانک هایی که وارد ارتباط با ایران می شوند آغاز کرده است. دلیل این مذاکرات آن است که هنوز بانک های غربی به دلیل ترس از اقدامات آمریکا، از ارتباط با ایران واهمه دارند و این در حالی است که در یک ماه گذشته مقامات مختلف آمریکایی از جمله شخص «باراک اوباما» رئیس جمهور، بر این امر تاکید کرده اند که بانک های اروپایی می توانند روابط خود با ایران را از سر بگیرند. (خبرگزاری مهر چهارشنبه ۹۵/۰۲/۱۵)</p>	<p>- بلومبرگ بانک های اروپایی همچنان از داد و ستد با ایران نگران هستند؛ این خبرگزاری در گزارشی با اشاره به مجازات هایی که آمریکا برای سرمایه گذاری در ایران تعیین کرده است، نوشت برخلاف شرکت ها، بانک های اروپایی همچنان تمایلی به حضور در بازار ایران ندارند. نگرانی بانک های بزرگ اروپایی از ورود به داد و ستدهای مالی با ایران، شرکت های مطرحی مانند ایرباس و پژو را نیز برای سرمایه گذاری در بازار این کشور با مشکل مواجه کرده است. (باشگاه خبرنگاران سه شنبه ۹۵/۰۲/۱۴)</p>	<p>- عدم تاثیر برجام بر قدرت خرید مردم از نگاه ۷۰ درصد کسبه بازار؛ مسئولان بسیج دانشجویی چند دانشگاه بزرگ در نشست پویش ملی نجات اقتصاد ایران اعلام کردند: بر اساس آمار ۷۰ درصد از کسبه بازار معتقد به عدم تاثیر برجام بر قدرت خرید مردم هستند و راه حل مشکلات اقتصادی نیز اقتصاد مقاومتی است. (خبرگزاری فارس دوشنبه ۹۵/۰۲/۱۳)</p> <p>- کریمی قدوسی نماینده مردم مشهد و عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی: دولت باید پاسخ دهد که چرا ما برجام را یکطرفه اجرا می کنیم و طرف غربی و آمریکایی به تعهدات خود پایبند نیست. بارها و بارها برجام از سوی آمریکایی ها نقض شده، برجام نه تنها کمکی به رفع مشکلات اقتصادی نکرد، بلکه اقتصاد کشور را هم با مشکل مواجه کرده، آمارها می گوید که میزان بیکاری جوانان در دولت یازدهم افزایش پیدا کرده است. (خبرگزاری تسنیم سه شنبه ۹۵/۰۲/۱۴)</p>	<p>اولاً: از آنجا که پذیرش مذاکرات از سوی ایران اساساً با هدف لغو تحریم های ظالمانه ی اقتصادی و مالی صورت گرفته است و اجرائی شدن آن در برجام به بعد از اقدام های ایران موکول گردیده، لازم است تضمین های قوی و کافی برای جلوگیری از تخلف طرف های مقابل، تدارک شود، که از جمله ی آن اعلام کتبی رئیس جمهور آمریکا و اتحادیه اروپا مبنی بر لغو تحریم ها است. در اعلام اتحادیه اروپا و رئیس جمهور آمریکا، باید تصریح شود که این تحریم ها بکلی برداشته شده است. هرگونه اظهاری مبنی بر این که ساختار تحریم ها باقی خواهد ماند، به منزله ی نقض برجام است. (چهارشنبه ۹۴/۷/۲۹ پایگاه اطلاع رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی سیدعلی خامنه ای)</p>	<p>۱</p>

هـ - بررسی پیامدهای سیاسی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی اجرایی برجام

ردیف	محور یا موضوع	حوزه موضوعی	مستند	منبع و تاریخ
۱	تمایل ایرلند برای بازگشایی سفارتش در تهران	روابط خارجی	چارلی فلنگان، وزیر امور خارجه ایرلند گفت که دولت این کشور به دنبال بازگشایی سفارت خود در تهران است. از زمان لغو تحریم‌های بین‌المللی وضع شده علیه ایران طرح‌ها برای بازگشایی سفارت ایرلند در تهران با هدف استفاده از فرصت‌های اقتصادی و روابط تجاری با ایران که دومین اقتصاد بزرگ خاورمیانه محسوب می‌شود، مورد توجه قرار گرفته است.	ایسنا، دوشنبه ۹۵/۰۲/۱۳
۲	آغاز فعالیت بانک‌های آلمانی در ایران	مناسبات بانکی	رکن الدین جوادی، معاون وزیر نفت درباره مهمترین محورهای مذاکره با «اوه بک میر»، معاون وزیر اقتصاد و انرژی آلمان گفت: هیات آلمانی اعلام کرد بانک‌های متوسط این کشور فعالیت‌های خود را در ایران آغاز کرده‌اند و این موضوع به تدریج زمینه را برای حضور سایر بانک‌های آلمانی در ایران فراهم می‌کند. گفت: شتاب بخشیدن به کارهای بانکی مهمترین محور مذاکره بوده است و از آنها خواسته شد با سرعت بیشتری مسائل بانکی و بیمه‌ای را حل کنند. وی درباره تفاهمنامه امضا شده با شرکت زیمنس نیز گفت: بیژن زنگنه، وزیر نفت ایران پیشتر در دیدار با مدیرعامل این شرکت در زمینه ساخت داخل یک نوع توربین جدید و کمپرسور به توافق رسیده بود.	خبرگزاری ج.ا.ا، چهارشنبه ۹۵/۰۲/۱۵
۳	وصول عایدات نفتی	معاملات نفتی	پرداخت بدهی ۶,۴ میلیارد دلاری هند به ایران؛ وزیر نفت هند از توافق بانک‌های مرکزی ایران و هند بر سر سازوکار تسویه طلب نفتی ۶,۴ میلیارد دلاری ایران خبر داد و گفت این کار از طریق بانک‌های اروپایی انجام می‌شود. دارمندرا پرادهان، وزیر نفت هند گفت بانک‌های مرکزی ایران و هند بر سر سازوکار پرداخت بدهی نفتی هند به ایران از طریق بانک‌های اروپایی به توافق رسیده‌اند. مبلغ بدهی نفتی هند به ایران ۶,۴ میلیارد دلار اعلام شده است.	خبرگزاری تسنیم، جمعه ۹۵/۰۲/۱۷
۴	آغاز صادرات نفت ایران به ایتالیا	معاملات نفتی	رکن‌الدین جوادی، معاون وزیر نفت با اشاره به امضای قرارداد فروش نفت به پالایشگاه ساراس ایتالیا، اعلام کرد: در حال حاضر حدود ۳۰ تا ۳۵ هزار بشکه نفت خام به این شرکت ایتالیایی فروخته می‌شود، پیش بینی می‌شود به زودی حجم صادرات تا سقف ۶۵ هزار بشکه در روز افزایش یابد.	خبرگزاری مهر، شنبه ۹۵/۰۲/۱۸
۵	رونق مناسبات بین‌المللی ایران پس از برجام	مناسبات بین‌الملل	جولی بیشاپ، وزیر امور خارجه استرالیا تاکید کرد مشتاقانه در انتظار افزایش فرصت‌های تجاری با کشورمان پس از لغو تحریم‌ها است. وزیر امور خارجه استرالیا روز شنبه در تارنمای خود اعلام کرد که 'یان بیگز' را به عنوان سفیر جدید این کشور در تهران معرفی کرده و انتظار می‌رود فعالیت خود را از ماه جولای امسال (تیر - مرداد) آغاز کند.	خبرگزاری ج.ا.ا، شنبه ۹۵/۰۲/۱۸
۶	برجام نوسازی ناوگان هوایی ایران را در پی دارد	ناوگان هوایی	عباس آخوندی وزیر راه، مسکن شهرسازی اعلام کرد: از پاییز به تدریج پس از اتمام مراحل تکمیل قرارداد شاهد ورود هواپیماهای جدید به کشور هستیم. توسعه ناوگان هوایی از اولویت‌های اصلی وزارت راه است که در این مسیر قرارداد ورود ۱۳۸ هواپیمای جدید با شرکت ایرباس بسته شد.	ایسنا، شنبه ۹۵/۰۲/۱۸

تحلیل و جمع‌بندی مهم‌ترین اظهارات و اقدامات مقامات جمهوری اسلامی ایران، آمریکا، اروپا و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پس از برجام؛ «حضور عباس عراقچی معاون حقوقی و امور بین‌الملل وزارت امور خارجه در جلسه کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، نامه اعتراضی سه عضو کنگره به شرکت بوئینگ، آغاز فعالیت بانک‌های آلمانی در ایران، مذاکره دولت فرانسه با دولت آمریکا در خصوص دادوستد با ایران و آغاز صادرات نفت ایران به ایتالیا» از جمله موضوعاتی هستند که در بازه زمانی ۹۵/۰۲/۱۳ تا ۹۵/۰۲/۱۹ در خصوص برجام رسانه‌ای شدند.

۱- «حضور عباس عراقچی معاون حقوقی و امور بین‌الملل وزارت امور خارجه در جلسه کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی و گزارش وی در خصوص برجام» از جمله اخباری است که در هفته اخیر با حساسیت زیادی از سوی رسانه‌ها پیگیری شد. بر این اساس خانه ملت در خبری به نقل از عراقچی گزارش کرد: سیدعباس عراقچی رئیس کمیته اجرای برجام پس از حضور در نشست کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس، درباره موضوعات و محورهای مورد بررسی در جلسه امروز این کمیسیون، اظهار داشت: براساس قانون، وزارت امور خارجه موظف است که هر ۳ ماه یک بار گزارش اجرای برجام را به این کمیسیون ارائه کند. از این‌رو وزارت خارجه در تاریخ مقرر گزارش کتبی را به کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس ارسال کرد و امروز نیز من با حضور در جلسه توضیحاتی را درباره محورهای گزارش ارائه کردم. در نشست امروز بنده به سؤالات نمایندگان و اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس درباره ابعاد مختلف اجرایی شدن برجام به ویژه مسئله رفع تحریم‌ها و موضوعات بانکی پاسخ دادم. درباره مسائل و اتفاقات اخیر از جمله برداشت غیرقانونی ۲ میلیارد دلار از دارایی‌های جمهوری اسلامی از سوی آمریکا بحث شد. (خانه ملت دوشنبه ۹۵/۰۲/۱۳)

۲- تداوم دشمنی‌های آمریکا بر ضد ایران اسلامی نکته تازه و عجیبی نیست که اتفاق آن تعجب دیگران را در پی داشته باشد. بلکه دولت آمریکا در تمام سال‌های پس از انقلاب اسلامی به هر بهانه‌ای این دشمنی را بروز و ظهور داده حتی پس از برجام نیز دولت و تندروان واشنگتن با هدف قرار دادن سرپا ننگ داشتن ساختار تحریم‌ها؛ طرح‌های ضد ایرانی چندی ارائه دادند. در جدیدترین آنها سه عضو کنگره آمریکا در نامه شدیدالحنی به شرکت بوئینگ خواستار ممانعت از فروش هواپیما به ایران شدند. خبرگزاری فارس در این خصوص با انتشار خبری اعلام کرد: «پت روساکم»، «باب دالد» و «رندی هولتگرن» سه نماینده کنگره آمریکا با ارسال نامه‌ای شدیدالحن به شرکت هواپیماسازی بوئینگ نسبت به ارائه هرگونه خدمات این شرکت به ایران هشدار دادند.

در بخشی از این نامه آمده: «هرگونه توافق بوئینگ با ایران کمکی موثر به حامی برجسته تروریسم است و هواپیماهای آمریکایی مبدل به هواپیماهای جنگی ایران می‌شوند.» (خبرگزاری فارس سه‌شنبه ۹۵/۰۲/۱۴) هفته گذشته نیز در خبر مشابهی، یکی از مقامات وزارت خزانه‌داری آمریکا خواستار جلوگیری از تعامل بانک جهانی با ایران شده بود.^۱

۳- «منافع حاصله از برجام» برای طرف‌های مذاکره بی‌شک مهمترین موضوع در این خصوص و سؤال درباره آن مهمترین سؤال است. اهمیت این سؤال زمانی بهتر درک می‌شود که بدانیم که عواید حاصله از برجام برای ایران به اعتراف وزیر امور خارجه آمریکا تنها ۳ میلیارد دلار بوده است. اما در کنار این خبر بد نیست خبر «مذاکره دولت فرانسه با دولت آمریکا در خصوص داد و ستد با ایران» را مد نظر قرار دهیم. واقعیت این است که به نظر می‌رسد مهمترین خبر برجامی در مقطع بررسی؛ همین خبر باشد. براین اساس خبرگزاری مهر اعلام کرد: یک رسانه غربی با اشاره به ادامه خودداری بانک‌های خارجی از رابطه با بانک‌های ایران از مذاکره فرانسه با آمریکا برای حل این موضوع خبر داد. دولت فرانسه مذاکراتی را با آمریکا برای اطمینان دادن به بانک‌هایی که وارد ارتباط با ایران می‌شوند آغاز کرده است. دلیل این مذاکرات آن است که هنوز بانک‌های غربی به دلیل ترس از اقدامات آمریکا، از ارتباط با ایران واهمه دارند و این در حالی است که در یک ماه گذشته مقامات مختلف آمریکایی از جمله شخص «باراک اوباما» رئیس‌جمهور، بر این امر تاکید کرده‌اند که بانک‌های اروپایی می‌توانند روابط خود با ایران را از سر بگیرند. (خبرگزاری مهر چهارشنبه ۹۲/۰۲/۱۵)

با توجه به خبر یادشده به نظر می‌رسد؛

اولاً: طرف‌های اروپایی خصوصاً شرکت‌ها معتقدند توافق هسته‌ای خوب است زیرا به ایران اجازه جذب سرمایه‌گذاری خارجی را می‌دهد اما این توافق کافی نیست زیرا سنگ اندازی‌های آمریکا مانع بهره‌مندی شرکت‌های اروپایی از فرصت پیش آمده می‌شود.

ثانیاً: در ماه‌های اخیر بیشتر شرکت‌های اروپایی و آسیایی به این باور رسیده‌اند که؛ آمریکا با اقدامات خود نه تنها در راستای تعهدات برجامی خود حرکت نمی‌کند بلکه با اقدامات مختلف خود تحریم‌های ظالمانه را سرپا نگه داشته و در نتیجه مانع از فعالیت این شرکت‌ها می‌شوند.

ثالثاً: این رفتار خصمانه آمریکا گله‌مندی این شرکت‌ها از آمریکا را در پی داشته و در نتیجه به گونه‌ای موج منفی علیه آمریکا را ایجاد کرده.

۱- خبرگزاری فرانسه در این خصوص اعلام کرد: یک مقام وزارت خزانه‌داری آمریکا در گفتگو با خبرگزاری فرانسه عنوان کرده نماینده کشورش در بانک جهانی باید به هر گونه طرح در این بانک برای اعطای وام به ایران رأی منفی بدهد. خبرگزاری فرانسه روز چهارشنبه می‌نویسد بانک جهانی، در صدد است فقر جهانی را ریشه‌کن کند، اما هنگامی که دامنه این تلاش به نزدیکی مرزهای ایران می‌رسد، این تلاش‌ها، علی‌رغم رفع تحریم‌ها علیه تهران بعد از اجرایی شدن توافق هسته‌ای، متوقف می‌شوند. این بانک مستقر در واشنگتن، بعد از سال ۲۰۰۵ که برای تبعیت از تحریم‌های بین‌المللی وضع شده به بهانه برنامه هسته‌ای، تمامی پروژه‌های جدیدش در ایران را متوقف کرد، تمایلی به بازگشت به تهران نداشته است. این سیاست، به نوشته خبرگزاری فرانسه، حتی بعد از رفع تحریم‌ها هم بی‌تغییر باقی مانده است. (خبرگزاری فارس پنجشنبه ۹۵/۰۲/۰۹)